

Generationsväxlingsdag

BESKATTNINGSPRÅG VID GENERATIONSVÄXLING

Februari 2011
Holger Falck, SLC

SLC

För en levande landsbygd

Planera i god tid

Investeringar åren före generationsväxlingen

- tillskottsmark**
- investeringsstöd för produktionsbyggnader**
- vanliga lån för investeringar**

Avträdarens utjämningsreserveringar

Avträdarens boende och eventuella förbehåll

Avträdarens övriga barn

Antalet övertagare

SLC

För en levande landsbygd

Beskattningsfrågor

Gåvobeskattning

Inkomstbeskattning

Beskattning av överlåtelsevinst

Överlåtelseskatt

Mervärdesskatt

Skogsbeskattning

SLC

För en levande landsbygd

Inkomstskattefrågor

Avträdarens beskattning:

- utjämningsreserveringar
- investeringsbidrag
- maskiner och anläggningar
- gårdsstöd, husdjur, mjölkkvot och jordbrukets lager
- gjorda skogsavdrag, skog i ägo under 10 år

Vilka avdrag får övertagaren göra i sin beskattning:

- produktionsbyggnader
- täckdiken
- maskiner och anläggningar
- gårdsstöd, husdjur, mjölkkvot och jordbrukets lager
- skogsavdrag

SLC

För en levande landsbygd

Lantbruksfastighetens värde

1. Skattemyndigheternas gängse värde

- senaste riksomfattande anvisning i kraft 1.1.2011
- ger minsta möjliga köpesumma för att undvika gåvoskatt
- ger grunderna för fördelningen av köpesumman i beskattningen (skulder och räntor) mellan de olika egendomsslagen (skatteblankett 2, 2C och förhandsfyllda skattedeclarationen)

2. Värde enligt lagen om värdering av tillgångar

- motsvarar tidigare förmögenhetsbeskattningsvärde
- som grund för gåvoskatten (och arvsskatten) då gåvotagaren fortsätter bedriva jordbruk
- de flesta egendomsdelarna nedsätts till 40 % av värdet enligt lagen om värdering av tillgångar

SLC

För en levande landsbygd

Handlingar

Skatteblanketter: blankett 2 för de tre senaste åren, 2C

Senaste beslutet om fastighetsbeskattningen

Skatteförvaltningens beslut:

- åkerns avkastning euro/ha och kommun samt täckdikestilläggets värde, 1028/2010, Kyrkslätt 485,94 euro/ha, täckd.tillägget 328,95 euro/ha
- skogens avkastning euro/ha och kommun, 1029/2010, Kyrkslätt 902,60 euro/ha
- husdjurens värde från arvs- och gåvoskatteanvisningen

Gångse värden på olika egendomsslag från skattebyrån/nätet

Skattestyrelsens i kraft varande anvisning daterad 27.8.2010,

skatt.fi>skatteinfo>skatteförvaltningens anvisningar>27.8.2010

SLC

För en levande landsbygd

Gängse värden 1.1.2011->

Åker täckdikad 7 500 euro/ha (6 600 euro/ha)

Åker otäckdikad 7 000 euro/ha (6 100 euro/ha)

Skog 4 900 euro/ha (4 400 euro/ha)

Betesmark 100 euro/ha

Impediment 50 euro/ha

**Produktionsbyggnader, utgiftsresten korrigerad med utjämningsreserveringar från tre senaste år + byggnadsplats
- byggnader på aktiv gård minst 10 000 euro**

Bostadshus, 500 – 1300 euro/m² + tomt

Maskiner, utgiftsresten korrigerad med utjämningsreserveringar från tre senaste år

Husdjur, arvs- och gåvoskatteanvisningen

Lager, 80 % av producentpriset

Mjölkkvot 0 cent/liter

SLC

För en levande landsbygd

Generationsväxling, alternativ

1. Köp

- vederlaget över 75 % av skattemyndigheternas gängse värde

2. Köp av gåvonatur

- vederlaget 75 % eller lägre av skattemyndigheternas gängse värde
- gåvoskatt skall betalas om vederlaget 50 % eller lägre av gängse värdet

3. Gåva

- boenderätt kan ingå i s.k. ren gåva, men inte uppvärmning, belysning och vatten
- endast vid s.k. ren gåva kan gåvogivarna utesluta gåvotagarens maka/make från giftorätten till föremålet för gåvan

SLC

För en levande landsbygd

Gåvobeskattning

- **lättnader i Arvs- och gåvoskattelagen, 55 och 56 §, lantbrukets alla andra egendomsslag än bostadshusets tomt värderas till 40 % av värdet enligt lagen om värdering av tillgångar vid uträkning av gåvoskatten, huvuddelen av gårdsbruksenheten skall odlas minst fem år efter att gåvobeskattningen verkställts**
- **skriftligt förhandsavgörande om eventuell gåvoskatt rekommenderas att sökas av skattebyrån, kostnad 300 €**
- **yrka på lättnaderna, 55 och 56 §, i ansökan om förhandsavgörande och i samband med gåvoskatte-deklarationen, vilken skall inlämnas inom 3 mån från att egendomen erhållits**
- **förlängning av betalningstiden för gåvoskatten, 56 §, gåvoskatten minst 1 700 euro, betalningstiden utan ränta**

SLC

För en levande landsbygd

Olika värden på en lägenhet

	<u>Gångse värde</u>	<u>Värderingslagen</u>
Åker, 50 ha täckdikat, 7 500 euro/ha	375 000	40 750
Skog, 50 ha, 4 900 euro/ha	245 000	45 150
Impediment 10 ha, 50 euro/ha	500	
Produktionsbyggnader	45 790	38 500
Prod.byggnader mark, 5000 m ²	4 000	2 300
Bostadshus	111 530	33 805
Bostadshusets tomt, 3000 m ²	7 780	4 095
Fastigheten sammanlagt	789 600	164 600
Maskiner och redskap	85 400	85 400
Egendomen sammanlagt	875 000	250 000

SLC

För en levande landsbygd

Säljarens jordbruksbeskattningen

Produktionsbyggnaderna, gängse värde

Utgiftsrest i beskattningen 1.1. 2011	38 500 euro
2010: Inga reserveringar	
- avskrivning 10 % 2010	
2009: Inga reserveringar	
- avskrivning 10 % 2009	
2008: Utjämningsreservering 10 000 euro	
- avskrivning 10 % 2008	
- avskrivning 10 % 2009	
- avskrivning 10 % 2010	+ 7 290 euro
Gängse värde	45 790 euro

Ökningen av utgiftsresten, 7 290 euro, är inte beskattningsbar jordbruksinkomst för säljaren om han ägt fastigheterna där byggnaderna står i över 10 år, byggnaderna ingår i fastigheten

SLC

För en levande landsbygd

Säljarens jordbruksbeskattningen

Maskiner och anläggningar, gängse värde, om 13 500 euro
stor utjämningsreservering använts till maskinköp 2009

Utgiftsrest i beskattningen 1.1. 2011	85 400 euro
2010: Inga reserveringar	
- avskrivning 25 % 2010	
2009: Utjämningsreservering 13 500 euro	
- avskrivning 25 % 2009	
- avskrivning 25 % 2010	+ 7 600 euro
Sammanlagt	93 000 euro

Ökningen av utgiftsresten, 7 600 euro, är beskattningsbar jordbruksinkomst för säljaren

Köparen börjar avskryva från 93 000 euro

SLC

För en levande landsbygd

Alternativ

- 1. Köpesumma för att undvika gåvoskatt**
- 437 501 euro
- 2. Gåvoskatt om lägenheten som gåva, 55 § i arvs- och gåvoskattelagen, värde enligt värderingslagen (tomten enligt gängse värde + övriga egendomslag x 40 %) = 106 140 euro**
- om två gåvogivare 2 x 4 700 euro = 9 400 euro gåvoskatt
- 3. Gåvoskatt om köpesumman 218 750 euro**
  - gåva 656 250 euro (875 000 – 218 750)
  - gåva 75 % av gängse värdet
  - 55 § i arvs- och gåvoskattelagen,
gåva 75 % av det nedsatta värdet 106 140 euro = 79 600 euro**=> om två gåvogivare 2 x 3 290 euro = 6 580 euro gåvoskatt**

Alternativa köpesummor/gåvoskatt

Köpesumma i pengar	Gåvoskatt
437 501	-
218 750	6 580
120 000	7 780
-	9 400

SLC

För en levande landsbygd

Köparens inkomstbeskattning

- köpesumma 218 750 euro, gängse värde 875 000 euro = 25 %
- täckdiken, utgiftsrest i beskattningen = 5 400 euro

	Gängse v.	Andel av köpes.	Gåvoandel	Avdragbart	Blankett
Åker	350 000	87 500	262 500	-	2
Gårdsstöd				max. 29 166?	2
Täckdiken	25 000	6 250	18 750	10 300	2
Impediment	500	125	375	-	2C
Skog	245 000	61 250	183 750	36 750	2C
Prod. byggn.	45 790	11 447	34 343	40 322	2
Bostadshus	111 530	27 883	83 647	-	dekl.
Tomt, mark	11 780	2 945	8 835	-	
Maskiner	85 400	21 350	64 050	85 400	2
Sammanlagt	875 000	218 750	656 250	(201 938)	

Fördelningen av skulder och räntor i beskattningen:
jordbruk 58,3 %, skogsbruk 28,1 % och bostad 13,6 %

SLC

För en levande landsbygd

Köparens inkomstbeskattning

Nya utgiftsrester i köparens jordbruksbeskattning:

Täckdiken

$$\begin{aligned} & - (\text{köpesumma/gångse värdet} \times \text{täckdikens gångse värde}) + \\ & \quad (\text{gåva/gångse värdet} \times \text{täckdikens utgiftsrest}) \\ & = (25 \% \times 25\,000 \text{ euro}) + (75 \% \times 5\,400 \text{ euro}) \\ & = 10\,300 \text{ euro} \end{aligned}$$

Jordbrukets produktionsbyggnader

$$\begin{aligned} & - \text{uträknas enligt samma princip som täckdiken} \\ & = (25 \% \times 45\,790 \text{ euro}) + (75 \% \times 38\,500 \text{ euro}) \\ & = 40\,322 \text{ euro} \end{aligned}$$

Beskattning av överlåtelsevinst

Fastighetens andel av köpesumman är fri från skatt på överlåtelsevinst, inkomstskattelagen 48 §, om:

- säljaren har bedrivit jord- eller skogsbruk**
- köparen är nära släkting**
- säljaren har ägt fastigheten i över 10 år**

SLC

För en levande landsbygd

Gårdsstödet i beskattningen

Säljarens jordbruksbeskattning:

- gårdsstödet (+ tilläggsdelar) andel av köpesumman är inte jordbruksinkomst för säljaren om villkoren för skattefri överlåtelsevinst uppfylls (ägt åkern över 10 år)
- gäller den första överföringen av de gårdsstödsrättigheter som erhöles 2006

Köparens jordbruksbeskattning:

- gårdsstödet (+ tilläggsdelarnas) andel av köpesumman är avdragbar utgift i jordbruksbeskattningen antingen
  - som engångsutgift
  - eller via 10 %:s årlig avskrivning av utgiftsresten, (som jordbrukets byggnader). I detta fall räknas den årliga utgiftsresten till jordbrukets tillgångar vid uträknandet av nettoförmögenheten

SLC

För en levande landsbygd

Överlåtelseskatt

- vid köp skall överlåtelseskatt, 4 %, betalas på fastighetens andel av köpesumman
- om köparen beviljas räntestödslån som en del av startstödet till unga jordbrukare erhålls överlåtelseskattefrihet
- värdet av överlåtelseskattefriheten minskar på räntestödet

SLC

För en levande landsbygd

Mervärdesskatt

Förekommer sällan vid generationsväxlingar

Den mervärdesskatt som säljaren avdragit under skatteåret och de fem föregående åren gällande investeringar i

- byggnader
- täckdiken
- skogsvägar

Behöver inte återbetalas om övertagaren fortsätter med momspliktig verksamhet

Vid försäljning av hel gård eller en bråkdel av en gård behöver inte mervärdesskatt på gårdsstödet andel av köpesumman betalas

SLC

För en levande landsbygd

Överlåtelsehandlingen

Utkast till köpebrev eller gåvobrev

- startstödet skall sökas senast inom 10 mån efter etableringen som jordbrukare
- avträdelsestöd skall sökas med utkast
- förhandsavgörande om gåvoskatt med utkast

Fördelning av köpesumman mellan de olika egendomsslagen

- hellre i samband med första skattedeklarationen än i köpebrevet
- ELY-centralen vill gärna veta lösörets andel av köpesumman (maskiner, djur, mjölkkvot, lager och gårdsstöd) då de räknar ut värdet på överlåtelseskattefriheten

Ägande- och besittningsrättens övergång

- helst i samband med undertecknandet av överlåtelsen

SLC

För en levande landsbygd

Övertagarens skatteplanering

De första åren ger en helt fel bild av näringens lönsamhet
- startstödet beskattningsbar inkomst 17 500 euro/år under de två första åren som jordbrukare

Kan leda till ”mindre nödvändiga investeringar” speciellt i maskiner för att bibehålla avskrivningsunderlaget

På sikt skulle det vara bättre att genast från början höja den beskattningsbara inkomsten av näringen till rätt nivå.

- vad anser du ditt arbete på gården värt, vad skulle du vara tvungen att betala åt en anställd för samma arbete**
- undvik att använda avskrivningar till mat och kläder**
- håll ett öga på balansen mellan jordbrukets avskrivningsunderlag och jordbrukets skulder**
- maskinerna kan också avskrivas med en lägre procent än 25, vilket också på sikt ger en större nettoförmögenhet**

Övrigt

Bästa tidpunkten för generationsväxling

- oftast i början av året
- inkomststöden går att flytta till övertagaren om ägande- och besittningsrätten övergår före utgången av augusti
- kom ihåg att ta med gårdsstödet i köpebrevet

Lättnaderna enligt arvs- och gåvoskattelagen 55 § förutsätter inte:

- lantbruksutbildning
- boende på gården eller dess närhet
- ekonomiska kalkyler
- att upphöra med även höga löneinkomster
- men i gåvan skall ingå minst 4 ha åker för att lättnaden skall kunna tillämpas på hela

gårdsbruksegendomen

SLC

För en levande landsbygd

Säljarens jordbruksbeskattningen

Husdjur

- husdjurens värde beskattningsbar inkomst för avträdaren fast djuren skulle ges som gåva
- husdjurens andel av köpesumman kan periodiseras på tre år

Mjölkkvot som gåva

- den administrativa och den köpta kvoten måste överföras som en helhet
- administrativa delen av kvoten: ingen inkomst
- köpta delen av kvoten: inkomst för avträdaren
- beakta kvotens värde vid fastställandet av köpesumman om avsikten är att undvika gåvoskatt

Mjölkkvoten med i köpebrevet

- både den administrativa och den köpta kvotens andel av köpesumman inkomstförs åt avträdaren

SLC

För en levande landsbygd